

**UNIVERSITATEA “BABEȘ-BOLYAI” CLUJ - NAPOCA
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE SI GESTIUNE A AFACERILOR
CATEDRA DE FINANȚE
MASTERAT BĂNCI ȘI PIEȚE DE CAPITAL - 2 ANI
Anul universitar 2009-2010**

Programa analitică pentru admitere la specializarea:

BĂNCI SI PIEȚE DE CAPITAL

- **Disciplina: MANAGEMENT FINANCIAR ȘI BANCAR**

Partea I - MANAGEMENT FINANCIAR

Tema 1.- ESENȚA, FUNCȚIILE ȘI ROLUL MANAGEMENTULUI FINANCIAR

- 1.1. Esența managementului financiar;
- 1.2. Funcțiile și rolul managementului financiar în sistemul firmei;
- 1.3. Relația managementului financiar cu alte domenii manageriale;
- 1.4. Stabilirea de obiective pentru activitatea de management financiar al firmei..

BIBLIOGRAFIE - obligatorie

1. **Trenca Ioan** *Fundamente ale managementului financiar*. Casa Cărții de Știință Cluj-Napoca, 2006. (pp 40 – 70; 89-94)

Tema.2. MODELE ȘI TEHNICI DE FUNDAMENTARE A DECIZIILOR FINANCIARE MANAGERIALE

- 2.1. Tipologia deciziilor financiare manageriale;
- 2.2. Modele de fundamentare a deciziilor financiare manageriale;
- 2.3. Tehnici de fundamentare a deciziilor financiare manageriale
- 2.4. Relevanța informației economico-financiare pentru fundamentarea deciziilor financiare manageriale (lichiditate, venituri, costuri, cash-flow)

BIBLIOGRAFIE obligatorie

1. **Trenca Ioan**, *Fundamente ale managementului financiar*, Casa Cărții de Știință Cluj-Napoca 2006.(pp 94- 114)

Tema 3 . PROGNOZĂ ȘI PLANIFICARE FINANCIARĂ

- 3.1. Relația “prognoză - planificare”; esență și rol
- 3.2. Prognoza veniturilor (încasărilor) firmei: importanță, conținut, tehnici și modele;
- 3.3. Planificarea financiară anuală. Bugetul fix și bugetul flexibil.

BIBLIOGRAFIE obligatorie

1.-Trenca Ioan, *Fundamente ale managementului financiar*, Casa Cărții de Știință Cluj-Napoca 2006.(pp 119-129)

2.- Ioan Aurel Giurgiu, Florin Sebastian Duma, *Management financiar pentru Start-Up*. Casa Cărții de Știință Cluj-Napoca.2006. (pp 147-180)

Tema 4 . EVALUAREA FINANCIARĂ A PROIECTELOR DE INVESTIȚII

- 4.1. Capital budgeting: conținut, importanță și rol;
- 4.2. Metode de evaluare financiară a proiectelor de investiții
- 4.3. Tehnici de evaluare financiară a unor tipuri de proiecte de investiții: investiții în fond de rulment, investiții ce se exclud reciproc, investiții cu finanțare pe o perioadă nedeterminată de timp, investiții cu valori abandonabile; investiții cu risc major.
- 4.4. Inflația în evaluarea proiectelor de investiții;
- 4.5. Tehnici de evaluare a riscului privind portofoliul de proiecte de investiții.
- 4.6. Capital rationing: conținut și tehnică;
- 4.7. Capacitatea firmei de mobilizare a resurselor de finanțare a proiectelor de investiții.

BIBLIOGRAFIE obligatorie

1.-Trenca Ioan, *Fundamente ale managementului financiar*, Casa Cărții de Știință Cluj-Napoca 2006.(pp.133-145) .(pp. 145-154) .(pp. 155-159)

2.- Ioan Aurel Giurgiu, Florin Sebastian Duma, *Management financiar pentru Start-Up*. Casa Cărții de Știință Cluj-Napoca.2006. (pp 37- 63) (pp 63 - 104)

Tema 5 .-EVALUAREA PERFORMANȚELOR FINANCIARE ȘI DE PIATĂ ALE FIRMEI

- 5.1. Sistemul indicatorilor financiari selectivi;
- 5.2. Metode și tehnici de utilizare a indicatorilor financiari relevanți în activitatea de management financiar
- 5.3. Evaluarea prin prisma criteriilor financiare a performanțelor firmei.
Utilizarea corelațiilor

BIBLIOGRAFIE obligatorie

1.- Trenca Ioan, *Fundamente ale managementului financiar*, Casa Cărții de Știință, Cluj - Napoca, 2006(pp. 179-276)

2.- Trenca Ioan, *Fundamente ale managementului financiar* , Casa Cărții de Știință, Cluj - Napoca, 2006(pp. 334 - 347)

3.- Ioan Aurel Giurgiu, Florin Sebastian Duma, *Management financiar pentru Start-Up*. Casa Cărții de Știință Cluj-Napoca.2006. (pp 180 - 204)

Partea a II-a - MANAGEMENT BANCAR

Tema 1 - ESENȚA ȘI ROLUL MANAGEMENTULUI BANCAR.

- 1.1.- Rgelementarea, autorizarea și supravegherea activității băncilor comerciale în România.
- 1.2.- Structura organizatorică și cultura organizațională în bănci.
- 1.3.- Esența și rolul managementului bancar.
- 1.4.- Noi abordări ale managementului în băncile comerciale.

BIBLIOGRAFIE obligatorie

1.- Trencă Ioan, *Metode și tehnici bancare* Ed. A 2-a. Casa Cărții de Știință, Cluj - Napoca, 2006 (pp 15 – 20, 23- 42, 48-58)

Tema 2 .-MANAGEMENTUL PERFORMANȚEI ȘI RISCULUI BANCAR

- 2.1.- Natura expunerii la risc. Tipuri de risc. Riscul sistemic în bănci.
- 2.2.- Conținutul eficienței în domeniul activității bancare. Interrelația dintre profit și risc.
- 2.3.- Indicatorii de performanță și prudență bancară
- 2.4.- Reconsiderări ale managementului riscului și performanței în bănci.
Acordul Basel 2.

BIBLIOGRAFIE obligatorie

1.- Trencă Ioan, *Metode și tehnici bancare* Ed. A 2-a. Casa Cărții de Știință, Cluj - Napoca, 2006 (pp 19 – 23)

2.- Trencă Ioan, *Managementul riscurilor bancare în contextul globalizării – noi abordări.*

- În volumul „*Studii și cercetări din domeniul științelor socio-umane*” vol 15 pp 410-420. Academia Română – Filiala Cluj-Napoca, Institutul de istorie „George Bariț” Cluj-Napoca Editura Argonaut Cluj-Napoca 2006. (ISBN 973-7710-88-6 ; ISSN 1584-9457)

3.- Trencă Ioan, *Considerații privind comportamentul financiar performant al băncilor comerciale .*

- În „*Probleme actuale ale gândirii, științei și practicii economico-sociale*”, vol.8, (coordonator Prof.univ.dr Aurel Negucioiu) Universitatea „Dimitrie Cantemir” București, Facultatea de Științe Economice Cluj-Napoca, pp 169-181. Editura Risoprint Cluj-Napoca, 2005. (ISBN 973-656-914-4)

4.- Trencă Ioan, *Perspective ale perfecționării managementului riscului bancar – cerințele Acordului Basel II.*

- În volumul „*Piața de Capital*” nr. 1(4)/2006. pp. 40-59. Editura Universității de Vest Timișoara 2006 (ISSN 1842-3981)

BIBLIOGRAFIE facultativă

- 1.- **Trenca Ioan, Bătrâncea Ioan (coord)**, *Analiza performanțelor și riscurilor bancare*. Edit Risoprint Cluj-Napoca 2008.
- 2.- **Trenca Ioan, Bătrâncea Ioan (coord)**, *Transferuri bancare*. Edit Risoprint Cluj-Napoca 2007.

Tema 3 MANAGEMENTUL RESURSELOR BANCARE.

- 3.1.- Managementul resurselor proprii. Capitalurile proprii ale băncii.
- 3.2.- Managementul resurselor atrase. Depozitele clienților.
- 3.3.- Managementul altor resurse atrase de tip credit și non-credit.

BIBLIOGRAFIE obligatorie

- 1.- **Stoica Maricica**, *Management bancar*, Ed. Economică, 1999 (cap 5 și 6)
- 2.- **Ioan Trenca, Dariana Ordean**, *Considerații privind finanțarea băncilor comerciale românești prin obligațiuni emise pe piața de capital*.
 - În volumul „Piața de Capital” nr. 1(4)/2006. pp.282- 290. Editura Universității de Vest Timișoara 2006 (ISSN 1842-3981)

Tema 4 MANAGEMENTUL PLASAMENTELOR BANCARE.

- 4.1.- Principiile plasamentelor bancare.
- 4.2.- Tipuri de plasamente bancare: - credite acordate clienților; plasamente pe piața interbancară; plasamente în titluri financiare, participații.
- 4.3.- Managementul ratei dobânzii și a duratei plasamentelor bancare.
- 4.4.- Gestiunea activelor și pasivelor în bănci (ALCO)

BIBLIOGRAFIE obligatorie

- 1.- **Stoica Maricica**, *Management bancar*, Ed. Economică, 1999 (cap 5 și 6)

Tema 5 MANAGEMENTUL RISCULUI DE CREDITARE ÎN BĂNCI

- 5.1.- Riscul global de creditare; principii și evaluare
- 5.2.- Riscul individual de creditare. Bonitatea clientului creditat
- 5.3.- Protecția băncii împotriva riscului de creditare; provizioanele și garanțiile specifice.

BIBLIOGRAFIE obligatorie

1. **Trenca Ioan**, *Tehnica bancară*, Casa Cărții de Știință, Cluj - Napoca, 2008(pp.155 –179, 183-202 și 204 - 212)

2.- **Trenca Ioan**, *Metode și tehnici bancare Ed. A 2-a. Casa Cărții de Știință, Cluj - Napoca, 2006 (207 -238)*

BIBLIOGRAFIE facultativă

3.- **Nițu Ion**, *Managementul riscului bancar*, Edit. Expert București , 2000 (pp 157 – 186)

4.- **Socol Adela**, *Tehnica bancară*, Casa Cărții de Știință Cluj-Napoca 2006 (pp.270 - 293)

5.- **Stoica Maricica**, *Management bancar*, Ed. Economică, 1999 (pp. 65 – 82, 137 - 151)

6.-**Brendea Cosmin** (și colab.)*Riscul și performanța creditului bancar în România.*

CNI Coresi București 2001 (cap.1, cap 3 și cap.5)

7.- **Hennie van Greuning, Sonja Brajovic Bratanovic**, *Analiza și managementul riscului bancar.*

Editura IRECSO București. 2004.(cap 7, pp 85-101)

8.- **Bătrâncea Ioan (coord)** *Analiză financiară în bănci.* Edit Risoprint Cluj-Napoca 2008.(cap.5)

Tema 6 MANAGEMENTUL TREZORERIEI ÎN BĂNCI ȘI A RISULUI DE LICHIDITATE

6.1.- Managementul trezoreriei în băncile comerciale.

6.2.- Lichiditatea băncilor comerciale– principii și evaluare.

6.3.- Managementul riscului de lichiditate. Recomandări ale Comitetului de la Basel.

6.4.- Protecția băncii împotriva riscului de lichiditate. Măsuri în condiții de criză.

BIBLIOGRAFIE obligatorie

1.-**Trenca Ioan - Managementul riscului de lichiditate – noi provocări pentru băncile comerciale românești.**

- În volumul *The impact of european integration on the national economy.* Finance sections. Pp. 431-440.Sesiunea internațională de comunicări științifice 28-29 oct. 2005 Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor Cluj-Napoca.Editura Risoprint Cluj-Napoca. 2005 (ISBN 973-751-097-6)

2.-**Stoica Maricica**, *Management bancar*, Ed. Economică, 1999 (cap.7)

Tema 7 - TEHNICI MODERNE DE EVALUARE ȘI PROTECȚIE LA RISC APLICATE ÎN BĂNCI

7.1.- Evaluarea poziției de risc a unei bănci comerciale. Sistemul CAMPL

7.2.- Metode și tehnici moderne de evaluare a riscului în instituțiile de credit (VAR, Creditmetrics, Creditrisk+, KVP, RAROC)

7.3.- Metode și tehnici moderne de protecție la risc – hedging în bănci.

BIBLIOGRAFIE obligatorie

1.- **Trenca Ioan, Ioana Coroiu**, *Titlurile derivate – instrumente eficiente ale managementului riscului de creditare.*

- În volumul „Piața de Capital” nr. 1(4)/2006. pp.116-126. Editura Universității de Vest Timișoara 2006

2.- **Trenca Ioan, Annamaria Benyovszki**, *Metode noi utilizate în managementul riscului de*

credit.

- În volumul „Piața de Capital” nr. 1(4)/2006. pp.104-116. Editura Universității de Vest Timișoara 2006. (ISSN 1842-3981)

3.-Trenca Ioan,Annamaria Benyovszki *Gestiunea riscului de credit pe baza portofoliului de credite.*

- În revista *Finanțe-provocările viitorului*, an IV, nr.4. Editura Universitaria Craiova.2005 pp 34-39. (ISSN 1583-3712)

4.- Trenca Ioan, *Noi tehnici de evaluare și protecție privind riscul de creditare.*

- În volumul „*Piața de Capital- articole și studii*”, pp 423-440.Editura Universității de Vest Timișoara, 2005. (ISBN 973-7608-14-3)

5.- Trenca Ioan, Adrian Zoicaș-Ienciu, *Bugetarea capitalului băncilor comerciale prin sisteme de tip RAROC*

- În volumul „*Piața de Capital- articole și studii*”, pp 441-449.Editura Universității de Vest Timișoara, 2005. (ISBN 973-7608-14-3)

6.- Trenca Ioan, Ioana Coroiu , *Creditmetrix – un model performant de evaluare și management al expunerii la riscul de credit.*

- În volumul *The impact of european integration on the national economy*. Finance sections, pp. 441-451.Sesiunea internațională de comunicări științifice 28-29 oct. 2005 Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor Cluj-Napoca.Editura Risoprint Cluj-Napoca. 2005 (ISBN 973-751-097-6)

- **Disciplina: GESTIUNEA PORTOFOLIILOR**

Cap. 1. Riscul investitiei în active financiare si modele de evaluare ale activelor financiare

- 1.1. Riscul unui activ financiar si riscul unui portofoliu de active financiare
- 1.2. Modelul de piata si descompunerea riscului. Coeficientul beta.
- 1.3. Modelul de Echilibru al Activelor Financiare (CAPM)

Cap. 2. Investitia în actiuni si gestiunea riscului de piata prin intermediul contractelor la termen pe indicii bursieri

- 2.1. Caracteristicile principale ale contractelor la termen pe indicii bursieri si evaluarea teoretica ale acestora. Arbitraje între contractele la termen pe indice si portofoliile de actiuni.
- 2.2. Imposibilitatea realizarii unei acoperiri perfecte: riscul bazei, riscul datorat dividendelor si riscul de corelatie.
- 2.3. Estimarea numarului optim de contracte la termen în cazul operatiunii de acoperire a **riscului de**

piata: abordarea naiva si abordarea minimizarii variantei pozitiei acoperite.

2.4. Evaluarea performantei acoperirii riscului de piata prin intermediul contractelor la termen pe indicii bursieri

2.5. Contractele la termen pe indice în managementul modern al portofoliilor

2.6. Optiunile pe indicii bursieri în acoperirea riscului de piata a unui portofoliu de actiuni.

Cap. 3. Investitia în obligatiuni si gestiunea riscului de rata a dobânzii

3.1. Dobânda continua si dobânda compusa de m ori pe an. Relatiile dintre ele.

3.2. Diferite tipuri de rata a dobânzii. Ratele Zero Cupon (ZC).

3.3. Evaluarea obligatiunilor si determinarea ratelor ZC pornind de la pretul obligatiunilor care coteaza pe piata.

3.4. Teorii ale structurii la termen a ratelor dobânzii

3.5. Riscul de rata a dobânzii: riscul de realizare si riscul de reinvestire. Durata si convexitatea unei obligatiuni.

3.6. Contractele furures pe obligatiuni: obligatiunea notionala, obligatiuni livrabile si factorul de concordanta

3.7. Estimarea numarului optim de contracte la termen în cazul operatiunii de acoperire a riscului de rata a dobânzii: abordarea pozitiei egale, abordarea minimizarii variantei pozitiei acoperite si metoda duratelor

Bibliografie:

1. Broquet C., Van den Berg A., 1991, „Gestion de portefeuille”, De Boeck-Wesmael, Bruxelles.
2. Dardac N., Basno C., Costica I., 2001, Piata primara a titlurilor financiare”, Ed. National.
3. Pilvedrier J., Hamet J., 2000, „Le Marché Financier Français”, Ed.Economica, editia a-4-a, Paris.
4. Rassi F., Hérouard G., Mercier G., 1990, „Marché et gestion obligataires”, Ed. ESKA, Paris.
5. Todea A., 2005, „Managementul investitiilor pe piata de capital”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca.
6. Todea A., 2006, „Ivestiții”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca.
7. Tulai H., 2003, „Piete financiare”, Ed. Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca

*** Notite de curs: Gestiunea Riscurilor, anul IV, sectia Finante-Banci – recomandat în mod special**

- **Disciplina: PIETE FINANCIARE**

Capitolul 1: PIATA PRIMARA A VALORILOR MOBILIARE

- 1.1 Evaluarea si caracteristicile obligatiunilor;
- 1.2 Categoriile de actiuni si evaluarea acestora;
- 1.3 Plasarea valorilor mobiliare.

Capitolul 2: PIETELE SECUNDARE DE VALORI MOBILIARE

- 2.1 Emitentii, investitorii si intermediarii in bursa;
- 2.2 Cotarea valorilor mobiliare;
- 2.3 Piata bursiera din Romania.

Capitolul 3: TRANZACTIILE BURSIERE

- 3.1 Operatiunile la vedere;
- 3.2 Tranzactiile de tip „forward”;
- 3.3 Operatiunile cu contracte futures si options.

Capitolul 4: PLASAMENTELE IN VALORI MOBILIARE

- 4.1 Eficienta pietelor financiare;
- 4.2 Riscurile asociate investitiilor financiare;
- 4.3 Instrumente si tehnici de acoperire a riscurilor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Anghelache, Gabriela., Bursa si piata extrabursiera, Ed. Economica Bucuresti,,2001;
2. Anghelache, Gabriela, Piata de capital, Ed. Economica Bucuresti,,2004.
3. Bajenescu, T., ABC bursier, Iasi, Ed. Polirom, 2002;
4. Fatu, S., Piata romaneasca de capital privita din interior, Bucuresti, Ed. Vox. 1998;
5. Stancu, I., Finante-Teoria pietelor financiare, Bucuresti, Ed. Economica, 1997;
6. Stancu, I., Finante-Finante editia a 3-a, Bucuresti, Ed. Economica, 2002.
7. Tulai, H., Plasamente de capital, Cluj-Napoca, Ed. Casa cartii de stiinta, 2003
- 8 Tulai, H., Piete financiare, Cluj-Napoca, Ed. Casa cartii de stiinta, 2004.

- **Responsabilul cursului - Prof.univ.dr. IOAN I. TRENCA**